

Kielce, 2012-11-06

SO.I.431.6.2012

Pan
Władysław Brudek
Wójt Gminy Bogoria

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Urzędzie Gminy w Bogorii, ul. Opatowska 13, w dniu 11 września 2012 r. przeprowadzili:

- Mariola Błońska-Adamczyk – Starszy Inspektor Wojewódzki,
- Edyta Piotrowska-Cholewa - Inspektor,
- Ryszard Ksel – Starszy Inspektor,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli n-ry: 816/2012; 818/2012; 817/2012, znak: SO.I.431.6.2012 z dnia 10 września 2012 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- rejestracja stanu cywilnego,
- prowadzenie ewidencji ludności,
- wydawanie dowodów osobistych,
- zmiana imion i nazwisk,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie zbiorów publicznych.

Kontrola objęła okres od 01.01.2011 r. do 31.03.2012 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam:

- w zakresie rejestracji stanu cywilnego - pozytywnie z nieprawidłowościami,
- w zakresie prowadzenia ewidencji ludności - pozytywnie,
- w zakresie wydawania dowodów osobistych - pozytywnie,
- w zakresie zmiany imion i nazwisk – pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli, w oparciu o kryterium legalności, dokonano następujących ustaleń:

W zakresie rejestracji stanu cywilnego kontrolą objęto następujące obszary:

I. Zagadnienia ogólne tj. sposób prowadzenia ksiąg stanu cywilnego (gotowe księgi, luźne kartki, pismo maszynowe/ręczne); zamykanie/otwieranie ksiąg stanu cywilnego; prowadzenie skorowidzów alfabetycznych dla każdego rodzaju aktów stanu cywilnego; wykreślanie wolnych lub tylko w części wypełnionych rubryk w aktach; omawianie błędów ujawnionych w trakcie sporządzania aktów stanu cywilnego; sposób prowadzenia akt zbiorowych.

II. Sporządzanie aktów stanu cywilnego (małżeństw, urodzeń, zgonów) dla zdarzeń, które nastąpiły na terenie Polski; odnotowywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczeń sądowych, administracyjnych lub oświadczeń; wpisywanie wzmianek dodatkowych lub zamieszczenie przypisku w akcie stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego (art. 73 ust. 2 ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego).

III. Prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego i „realizacja” wydanych orzeczeń (sporządzanie aktów, odnotowywanie wzmianek).

IV. Wydawanie zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą oraz zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcia małżeństwa na podstawie art.

4 prim, w związku z art. 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

V. Powiadamianie innych podmiotów i jednostek organizacyjnych o zmianach dokonywanych w aktach stanu cywilnego.

VI. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dn. 17.10.2008 r. o zmianie imienia i nazwiska.

W ramach wyżej wymienionych obszarów kontrolą objęto co najmniej 20 % zdarzeń, które nastąpiły w skontrolowanym okresie.

Mając na uwadze dokonane podczas kontroli ustalenia stwierdzono, że w większości przypadków zagadnienia objęte kontrolą były realizowane zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego, rozporządzeniu wykonawczym oraz ustawie o zmianie imienia i nazwiska.

Akty stanu cywilnego sporządzane są pismem ręcznym w gotowych księgach prowadzonych odrębnie dla każdego rodzaju aktu. W przypadku księgi urodzeń stwierdzono, iż wykorzystywana jest ona przez okres dłuższy niż 5 lat, co jest niezgodne z § 12 ust. 2 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz.U. 1998 nr 136 poz. 884 ze zm.)* zwanym dalej *rozporządzeniem MSWiA*. Prowadzone są skorowidze alfabetyczne.

Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak również w rubryce „uwagi”, zakreslane są w sposób uniemożliwiający dokonanie w tych miejscach jakichkolwiek wpisów. Błędy ujawnione w trakcie sporządzania aktów właściwie omówione, z wyjątkiem aktu małżeństwa nr 42/2011, gdzie wyjaśniono kierownikowi, iż po wykreśleniu wyrazu nie należy „nadpisywać” poprawnego brzmienia wyrazu gdyż informacja taka musi się znaleźć w rubryce „uwagi”. Kontrolowany zobowiązał się do uwzględnienia powyższej uwagi i należycie omawiać błędy pisarskie. Akta zbiorowe prowadzone są według kolejności ich sporządzenia i oznaczone numerem nadanym aktom stanu cywilnego, nie są one zszyte, ani też oprawione w sposób trwały.

W okresie objętym kontrolą tj. od 01.01.2011 r. do 31.03.2012 r. nie sporządzono aktów urodzeń, które nastąpiły na obszarze działania usc. Informacja zawarta w przesłanej przed kontrolą statystyce – zgodnie z wyjaśnieniami kierownika usc – wynikała z błędnie odczytanego pytania.

Akta zbiorowe do aktów małżeństw tzw. cywilnych o nr: 48/2011, 41/2011 nie budziły wątpliwości kontrolera (zawierały wszystkie wymagane prawem dokumenty). W przypadku małżeństw tzw. konkordatowych nie stwierdzono nieprawidłowości, z wyjątkiem braku dat wpływu na zaświadczeniach od duchownego, które są podstawą sporządzenia aktów małżeństw w przypadku ślubów konkordatowych. Jednakże jak wynikało z porównania dat zawarcia związków małżeńskich z datami sporządzenia aktów w żadnym wypadku nie doszło do przekroczenia 5 dniowego terminu na przekazanie przez duchownego zaświadczenia celem sporządzenia aktu.

Nie odnotowano przypadków udzielania ślubów obywatelowi Polski z cudzoziemcem, natomiast informacja podana w przesłanej statystyce wynikała – zgodnie z wyjaśnieniami kierownika usc - z błędnie odczytanego pytania i niezrozumienia jego treści.

Akta zbiorowe do skontrolowanych aktów zgonu: 32/2011, 33/2011, 34/2011, 35/2011, 36/2011, 37/2011, 38/2011, 39/2011, 40/2011 nie budziły wątpliwości.

Kontrola sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (art. 73 ust. 1 i 28) i „realizacji” wydanych orzeczeń (sporządzania aktów, odnotowywania wzmianek) wykazała, iż dokumenty złożone do wniosku i przesłanki zastosowania art. 73 ust. 1 i 28 Pasc nie budzą wątpliwości.

W przypadku decyzji znak: USC.5352.3.2011; USC.5353.3.2011 przywołano nieaktualny publikator ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego (jest: tekst jednolity: Dz. U. Nr 161 z 2004 roku, poz. 1688; powinno być: tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz.1264).

Decyzja z dnia 20.12.2011 r. dotycząca transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia została w niewłaściwy sposób zredagowana, gdyż nie znalazły się w jej treści dane wymagające przeniesienia z zagranicznego aktu do polskiej księgi. W przypadku transkrypcji kierownik stanu cywilnego podejmując decyzję o wpisaniu zagranicznego aktu stanu cywilnego w decyzji wpisuje akt podlegający transkrypcji tj. przytacza jego treść, która następnie powinna znaleźć się w polskiej księdze.

W trakcie kontroli ustalono, iż dokumenty będące podstawą sporządzenia aktu urodzenia nr 2/2011 oraz sprostowania aktu małżeństwa nr 3/1983 znalazły się w teczkach aktowych odpowiednio o numerach: 5353; 5352, podczas gdy właściwym miejscem ich przechowywania są akta zbiorowe. Wyjaśniono kontrolowanemu, iż zgodnie z art. 17 ust.

2 Pasc: „Dokumenty i oświadczenia złożone w czasie lub po sporządzeniu aktów urodzenia, małżeństwa oraz zgonu, a także dokumenty przekazane urzędom stanu cywilnego przez sądy i inne organy państwowe stanowią akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego”. Natomiast w myśl § 15 ust. 3 rozporządzenia MSWiA: dokumenty mające wpływ na treść lub na ważność aktu stanu cywilnego, po dokonaniu na ich podstawie odpowiednich wpisów w księgach stanu cywilnego, włącza się do akt zbiorowych dotyczących danego aktu stanu cywilnego.

W trakcie kontroli wyjaśniono kierownikowi usc, iż kategoria archiwalna np. dla teczki: 5352 wynosi 5 lat (pod warunkiem, że właściwa dokumentacja została odłożona do akt zbiorowych). Przez właściwą dokumentację należy rozumieć wszelkie dokumenty, które stały się podstawą wydania decyzji i one powinny znaleźć się w aktach zbiorowych, natomiast sam egzemplarz decyzji (z dowodem odbioru przez stronę) przechowujemy w teczkach zgodnie z JRWA. Za takim sposobem postępowania przemawia również okoliczność, iż akta zbiorowe przechowywane są wieczyście.

Ponadto stwierdzono, iż akt urodzenia nr 2/2011 został uzupełniony o niezbędne dane, przy czym nie nastąpiło to w formie decyzji, gdyż kierownik usc wpisał uzupełnione dane w rubryce „uwagi” nie wydając wcześniej decyzji, co jest niezgodne z art. 7 ust. 1 pkt 2 Pasc.

Właściwą formą procedowania kierownika usc w sprawie uzupełnienia aktu stanu cywilnego jest wyłącznie decyzja administracyjna. Podstawa normatywna zawarta została w art. 7 ust. 1 pkt 2 i ustęp 4 Pasc.

Kierownik urzędu stanu cywilnego jest organem administracji publicznej, który w ramach przypisanych ustawowo kompetencji prowadzi postępowania administracyjne rozpatrując wnioski osób zainteresowanych. Niemniej, nie może podejmować działań w formach nieprzewidzianych prawem, szczególnie, że nierespektowanie wymagań przewidzianych w tym względzie w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego oraz ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) powoduje automatycznie naruszenie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.), przewidującej opłatę za wydanie określonych decyzji z zakresu rejestracji stanu cywilnego (*Stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych*

dotyczące prowadzonych przez kierowników usc postępowań administracyjnych kończących się wydaniem decyzji administracyjnej w sprawach, o których stanowią przepisy art. 28, 34, 35, 36, 70, 73 ust. 1 i 87 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego przekazane wójtom, burmistrzom, prezydentom miast województwa świętokrzyskiego przy piśmie z dnia 02.08.2012 r., znak: SO.I. 6234.25.2012).

Na podstawie zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą (USC.5360.3.2011; USC.5360.2.2011/2012; USC.5360.1.2011) stwierdzono, iż zostały wydane z zachowaniem właściwości miejscowej na prawidłowym druku. Postępowanie poprzedzające wydanie ww. zaświadczeń prowadzone prawidłowo. W przypadku zaświadczeń o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydanych na podstawie art. 4¹, w związku z art. 3 KRiO nie stwierdzono nieprawidłowości, jak również w przypadku powiadamiania innych podmiotów i jednostek organizacyjnych o zmianach dokonywanych w aktach stanu cywilnego nie stwierdzono uchybień.

W trakcie kontroli realizacji zadań wynikających z ustawy z dn. 17.10.2008 r. o zmianie imienia i nazwiska stwierdzono właściwy sposób prowadzenia postępowania i zgromadzenia dokumentów. Decyzja wraz z klauzulą ostateczności została wysłana do usc miejsca sporządzenia aktu małżeństwa wnioskodawcy. W aktach brak zawiadomienia organów ewidencji ludności i dowodów osobistych o dokonanej zmianie, przy czym jak wyjaśnił kontrolowany informacje takie zostały przekazane pracownikowi UG w Bogorii, który stosowne zmiany naniósł.

Biorąc pod uwagę fakt, iż założony dla kontroli próg istotności, nie został przekroczony sposób realizacji zadań z zakresu rejestracji stanu cywilnego należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

W obszarze dotyczącym ewidencji ludności:

I. W zakresie zgłaszania i przyjmowania danych do zameldowania i wymeldowania:

- sprawdzono 45 druków zgłoszenia zameldowania na pobyt stały (na 150 dokonanych zameldowań) i w 2 stwierdzono uchybienia w postaci braku daty i podpisu osoby przyjmującej zgłoszenie (uzupełniono podczas kontroli);
- sprawdzono 12 druków zgłoszenia zameldowania na pobyt czasowy trwający ponad 3 miesiące (na 37 dokonanych czynności).

II. W zakresie dokonywania zameldowania / wymeldowania cudzoziemców - nie stwierdzono uchybień.

III. W zakresie wykonywania obowiązku przekazywania danych pomiędzy organami prowadzącymi ewidencje ludności – nie stwierdzono uchybień; dane przekazywane są bez żadnego kwitowania przez kierownika USC do ewidencji ludności: kopie aktów urodzeń, małżeństw i zgonów, które niezwłocznie wprowadzane są do bazy.

IV. W zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych:

- sprawdzono wszystkie postępowania: w badanym okresie przeprowadzono 2 postępowania o wymeldowanie .
- w 1 postępowaniu stwierdzono brak zawiadomienia o zebranych materiale dowodowym do wydania decyzji – na podstawie art. 10 kpa;
- w 1 postępowaniu datą wszczęcia postępowania nie była data złożenia wniosku lecz data zawiadomienia o jego wszczęciu.

Reasumując, należy stwierdzić, że w ocenie osoby kontrolującej stwierdzone nieznaczne uchybienia miały wyłącznie charakter formalny, które nie powodują następstw dla kontrolowanej działalności a więc realizacja wykonywanych zadań oceniona została jako pozytywna.

W zakresie wydawania dowodów osobistych oraz udostępniania danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych.

- I. W obszarze „proces wydawania dowodów osobistych” kontroli poddano dokumentację w 30 losowo wybranych kopertach dowodowych nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.
- II. W obszarze „unieważnianie dowodów osobistych” kontroli poddano 30 rekordów w gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.
- III. W obszarze „aktualizacja zbioru meldunkowego w związku z wymianą dowodu osobistego” kontroli poddano 30 rekordów mieszkańców Gminy Bogoria, którzy w okresie objętym kontrolą odebrali dowody osobiste, nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.
- IV. W obszarze „udostępnianie danych osobowych z gminnego zbioru meldunkowego oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych” kontroli

poddano 30 losowo wybranych wniosków o udostępnienie danych osobowych, nie stwierdzając uchybień oraz nieprawidłowości.

Mając na uwadze, iż ustalony dla tego obszaru próg istotności nie został przekroczony, realizację zadań w tym obszarze ocenia się jako wykonywane pozytywnie.

W zakresie wydawania zezwoleń na prowadzenie zbiorów publicznych.

Planowane do wykonania czynności kontrolne dotyczące udzielania zezwoleń na prowadzenie zbiorów publicznych ujęte w Planie kontroli ŚUW na 2012 rok nie zostały zrealizowane ze względu na stwierdzony brak wpływu przedmiotowych wniosków do organu gminy w okresie objętym kontrolą. Protokół przyjęcia ustnego wyjaśnienia Kierownika USC w Bogorii w tej sprawie znajduje się w aktach kontroli. Obszar ten został przewidziany do kontroli na podstawie sporządzonego przez Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli ŚUW w Kielcach zbiorczego zestawienia dotyczącego ilości wydawanych zezwoleń na prowadzenia zbiorów publicznych, z którego wynikało, iż Wójt Gminy Bogoria wydał w 2010 r. 3 zezwolenia na prowadzenia zbiorów publicznych.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o :

W zakresie rejestracji stanu cywilnego:

1. Bezwzględne stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym odnotowywanie na każdym podaniu wpływającym do usc daty wpływu, ze szczególnym uwzględnieniem zaświadczeń od duchownego w przypadku małżeństw konkordatowych.

2. Bezwzględne przestrzeganie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz.1264) – dalej *Pasc* oraz § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów. (Dz. U. z 1998 r. Nr 136, poz. 884 ze zm.) poprzez przeniesienie dokumentacji mającej wpływ na treść i ważność aktów stanu cywilnego (tj. wnioski stron, wszelkie zagraniczne dokumenty wraz z

tłumaczeniami przysięgłymi, dowody odbioru decyzji i wniesionych opłat oraz inne dokumenty w oparciu o które organ prowadził postępowanie) do akt zbiorowych natomiast w teczce aktowej (5353, 5352) mającej czasowe znaczenie ze względu na posiadaną kategorię archiwalną zgromadzić kserokopie decyzji wraz z dowodami odbioru przez strony, a w spisie spraw do danej teczki umieścić w rubryce „uwagi” stosowną informację na tę okoliczność.

3. W ramach transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego właściwie redagować decyzje administracyjne tj. w treści decyzji uwzględniać dane, które zostaną przeniesione z zagranicznego dokumentu do polskiej księgi.

4. W przypadku uzupełniania aktów stanu cywilnego - zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 Pasc - stosować właściwą formę procedowania tj. decyzję administracyjną.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości.

W związku z tym, iż w obszarach dotyczących ewidencji ludności i wydawania dowodów osobistych nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. Wojewody Świętokrzyskiego

/-/

Mariusz Cołoczyński

DYREKTOR

Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców